

Опорні схеми до лекції № 2

Сім'я як соціально-психологічний феномен

Структура сім'ї – чисельний і персональний склад її членів, а також сукупність сімейних ролей і різних взаємостосунків між ними (подружні відносини, дитячо-батьківські, подружжя і їх батьків, відносини між дітьми, відносини бабусь і дідусів з їх внуками)	
Основні параметри структури сім'ї	
розподіл ролей	• наявність ролей і характер їх взаємодії
ієрархія	• розподіл влади та підкорення між членами родини
згуртованість	• співвідношення близькості й автономії між членами родини
гнучкість	• підтримка та функціональна взаємозамінність між членами родини
межі	• взаємодія всередині родини та з соціумом

Склад сімейних підсистем		
підсистема подружжя <ul style="list-style-type: none">• чоловік• дружина	підсистема батьків <ul style="list-style-type: none">• тато• мама	підсистема дітей <ul style="list-style-type: none">• донька• син

Родинна межа – взаємостосунки між сім'єю та соціальним оточенням, а також між різними підсистемами всередині сім'ї.	
Різновиди родинних меж	
Внутрішні межі	між підсистемами та членами родини
Зовнішні межі	між членами родини і соціальним оточенням

Сімейна роль – сукупність прав і обов'язків члена родини, а також принципи його взаємодії в сім'ї та соціумі

Різновиди формальних сімейних ролей

подружні	<ul style="list-style-type: none">• чоловік;• дружина
батьківсько- дитячі	<ul style="list-style-type: none">• мама, тато;• син, донька
сиблінгові	<ul style="list-style-type: none">• сестра;• брат
опосередковані шлюбом	<ul style="list-style-type: none">• свекор, свекруха, теща, тесть;• невістка, зять, сват, шурина
кровної спорідненості	<ul style="list-style-type: none">• бабуся, дідусь, дядько, тітка• небіж, двоюрідний брат

Деструктивні сімейні ролі за В.Сатир

обвинувач (демонструє свою перевагу у всьому)

миротворець (догоджає, запобігає злості та образі партнера)

розраховуючий (стримує свої емоції, холодно відсторонюється)

відволікаючий (ігнорує загрози, відвертає увагу)